

~~26-1-17~~

C. 34.1.5

~~24-7-77~~

M O R E S, L E

G E S, E T R I T V S

O M N I V M G E N

T I V M,

P E R

I O A N N E M B O E M V M

Aubanum, Teutonicum, ex multis
clarissimis rerum Scri-
ptoribus col-
lecti.

*

Cum Indice locupletissimo.

*Pro Coro
ad his*

*Robur
salus*

V I R T U T E D V C E,

C O M I T E F O R T V N A.

*no more
there
no more
there*

BIBLIOTHECA
A P V D S E B. G R Y P H I V M
L U G V D V N I,
1541.

ANNA
COMUNALE DI ENNA

permeo di Anna Enna

H E N D E C A S Y L L A B O N
A D L E C T O R E M.

Non sic Herodotum, haud quidem Strabonem,
Haud Trogum, neq; Plinium, haud Solinum,
Scriptorem haud Siculum, haud senem Berosum:
Facundis aliquem nec ex nouellis,
Non Papanq; Pium, Sabellicumq;
De rebus breuius fideliusq;
His tractasse. Videre nationes
Hic omnes Asiae queas uagantes,
Persas atq; Arabes, Scythas & Indos,
Parthos, Assyrios, Syrosq; Medos,
Europae pariter Gethas, Dacosq;
Thraces, Sauromatasq; Pannonessq;
Germanos, Italos, Gallos, Iberos,
Hybernos quoq; Cantabros, Britannos,
Et gentes titulo sub Africano,
Poenos, Aethiopes, & incolentes
Aegyptum, & Libyae aridas arenas,
Nonnullasq; per insulas morantes:
Turcarum insuper atq; Tartarorum
Sectas, Christigenumq; nationum,
Quae late dominantur, & gubernant
Nunc regna, Imperia, atque principatus
Mundum praeualide per uniuersum.

SIGISMUNDO

GRYM, AVGVSTANO, OPTI-

MARVM ARTIVM ET MEDI-

cinae eximio Doctori, Ioannes Boë-

mus Aubanus Teuto-

nicus s.

OLLATVRVS me ad celeberrimum hunc morem, quo omnes, qui unquam à se scriptos libros in lucem dedere, unum aut plures è præstantioribus uiris eligere solent, quibus uelut defensoribus patronis, illos adscribant, dedicentq;: Cum huc atq; illuc multum diuq; circumspecerem, cui & ego lucubrationes hasce meas de Gætium Moribus, ac earundem uiuendi ratione, nominatim dedicare, & ad propugnandum tradere cumprimis uelim, cui acceptas fore confiderem: Nemo mihi te, splendidissime Doctor, cum dignior, tum aptior occurrit: non eò solum, quòd eas sub expensis tuis, tuoq; sub mūdissimo castigatissimoq; literario prælo impressurus, laudem (quantulacunq; mihi unquam à grato & humano lectore pro habitis laboribus cesserit) communem mecum habiturus sis: uerum quòd te materia ea haud mediocriter delectari notanter cognoui, cum anno superiori similes libellos duos, unum de Septentrionalibus Gentibus, cuius autor Matthias de Michau, alium de Meridionalibus cuiusdam Ludouici de Bononia, impresseris: meq; eorundem præsentem in Germanicā linguam

a z

nostram

Proleu nobis martij edui Jane
iba

4
nostram transferre interpretariq; adhortatus sis. Et hoc
dignissime: quippe, qui optime diu antea hæc atq; alia,
quæ de externis nationibus memorantur, omnia cognov-
ris, sciasq; licet non ex leuibus circulatoribus, non ex ua-
gis mendicis, qui ut uulgò admirationes, acceptioresq;
sint, adeò nefandissime absq; omni uerecundia plerunque
mentiuntur: ut non ipsis modò non fides etiã minima ha-
beatur, uerum omnibus iuxta, qui aliquid de his aut scri-
bunt, aut recitant: Sed ex grauium fide dignissimorū au-
torum scriptis, quibus per dius & pernox tu quoq;, quan-
docunque à medicis curis uacare datur, operam summam
impendis. Atque ex hinc homini in publica præsertim
administratione constituto nihil utilius, nihil gloriosius
iucundiusq; magis, quàm ueraciter aut legendo aut pere-
grinando cognoscere, qua religione, quibus moribus,
qua regiminis forma, quibus legibus, institutisq; aliæ per
orbem gentes uitam traducant. Quod ita compertum est,
ut illis, qui extra patrios agros ad secundum uix lapi-
dem unquam peruenerint, quiq; ingenuorum morum &
artium in iuuentute parum aut nihil perceperint, quam-
uis naturæ suæ bonitate opulenti, facundi & solertes satis
superq; in patriæ sinu populos moderentur & urbes:
tantum tamen felicitatis adimatur, ut propemodum pro
despicato quicquid dicant faciantq;, ab omnibus habeatur.
E diuerso alijs, qui peregrè aliquando profecti, sub
fidelibus & eruditis præceptoribus in claris probiq; in-
stitutis urbibus egregia multa uiderint didicerintq;, tan-
tum gloriæ & maiestatis adiiciatur, ut nihil ab eis atten-
tetur, nihil fiat, quod non secus, quàm à diuinissimo ora-
culg

culo præceptum alacriter non omnes amplectantur, cunctisq; non summè placeat. Quapropter ornatissime Sigismunde scripta hæc nostra, quæ ex multis præclarissimis rerum scriptoribus, iam triennio fermè non sine maximis laboribus in librum istum collegi, congeßi, & quantum ingenio atque industria potui, augmentaui, à me obuijs manibus & serena fronte suscipe, susceptaq; tanta diligentia, tanta fidelitate perlege, perlustra, examina, ab omniq; macula expurga: ut nihil usquam prætermittatur, nihil prætersluat, quod secum minutuli quippiam subripiat inuoluatq;, quod postea à lynceis uiligatorum obstrigilatorumq; oculis inuentum, sphingeis unguibus enodatum, uipereis linguis compunctum, exhibitumq;, in famæ & nominis nostrorum amborum dispendium, atq; obfuscationem in omnibus triuijs pro fabula iactetur. Quod ubi diligentissimè perfeceris, sub dædaleo tuo literario prælo accuratissimè imprimere curabis. Vale.

d s Ioan

IO·BOEMI

AVBANI TEV-

TONICI AD LE-

CTOREM

*

PRAEFATIO.

Autores quos
in hoc opere se-
quitur.

Causa quæ eum
ad scribendum
impulerit.

Libelli farra-
go.

MEMORABILIORES gentium
mores, ritus, leges, locorumq; ubi degūt
situs, quos Historiæ pater Herodotus,
Diodorus Siculus, Berosus, Strabo, So-
linus, Trogus Pompeius, Ptolemæus,
Plinius, Cornelius Tacitus, Dionysius Apher, Pompo-
nius Mela, Cæsar, Iosephus: & ex recentioribus non-
nulli, Vincentius, Acneas Sylvius: qui postea Pij secun-
di Pontificis maximi nomen tulit: Antonius Sabellicus,
Ioannes Nauclerus, Ambrosius Calepinus, Nicolaus Pe-
rottus in Cornucopijs: alijq; permulti clarissimi rerum
scriptores in Commentarijs suis diffusè & ceu per par-
tes celebrauere: ut in uno libro conscriptos haberes,
facileq; quando usus deposceret inuenires, historiarum
lector cultorq; studiosissime, per ocium succisiuis horis
conquisiui, collegi, & in diarium hunc conscri-
psi, & gesti: non spe lucri ullius, non popularis auræ am-
bitione: uerum enim uerò tam libero & planè otioso stu-
dio, quàm rei ipsius mira dulcedine atque utilitate. Con-
gesti inquam tum ueteres, tum recentes, bonos item &
malos,